สนค. ชี้ “ธุรกิจบริการเชิงจิตวิญญาณ” (Spiritual Services) มาแรง หนุนฮีลใจผู้บริโภคยุคใหม่ ในวันที่การดูแลสุขภาพใจเป็นเรื่องสำคัญ

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า “ธุรกิจบริการเชิงจิตวิญญาณ” (Spiritual Services) กำลังเป็นตลาดบริการที่น่าจับตา จากการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต สภาพสังคม และความต้องการของผู้บริโภคที่หันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเอง การผ่อนคลาย การดูแลสุขภาวะทางใจ และการแสวงหาประสบการณ์ที่มีความหมาย เชื่อมโยงกับศรัทธา วัฒนธรรม ธรรมชาติ และชุมชน

ธุรกิจบริการเชิงจิตวิญญาณ (Spiritual Services) เป็นธุรกิจบริการที่ตอบสนองความต้องการด้านการพัฒนาตนเอง สุขภาวะทางใจ และความต้องการด้านจิตวิญญาณหรือศรัทธา โดยครอบคลุมบริการที่หลากหลาย ได้แก่ (1) บริการเยียวยาเชิงจิตวิญญาณ (Spiritual Healing) (2) โหราศาสตร์และการทำนาย (Astrology and Divination) (3) บริการสมาธิ (Meditation Services) (4) บริการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาชีวิต (Life Coaching & Counseling) (5) บริการให้คำปรึกษาและคำแนะนำรูปแบบอื่น และ (6) โยคะ และการพักผ่อนและฟื้นฟูสุขภาวะกายและใจ (Wellness Retreat) โดยบริการบางส่วนสามารถเชื่อมโยงและต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเชิงศรัทธาหรือเชิงจิตวิญญาณ (Faith-Based/Spiritual Tourism)[1]

ธุรกิจบริการเชิงจิตวิญญาณมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง โดยบริษัทวิจัยตลาด Transparency Market Research ประเมินว่า ตลาดธุรกิจบริการเชิงจิตวิญญาณโลกมีมูลค่า 3.76 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 และคาดว่าจะเพิ่มเป็น 7.87 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐภายในปี 2578 หรือมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย (CAGR) ร้อยละ 7.0 ต่อปี ในช่วงปี 2568–2578 โดยภูมิภาคเอเชีย–แปซิฟิกเป็นภูมิภาคชั้นนำในตลาดนี้ และมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 31 ของตลาดโลกในปี 2567[2]

ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนความต้องการใช้บริการเชิงจิตวิญญาณคือ ความตระหนักต่อความเครียด แรงกดดันในชีวิต ปัญหาสุขภาพจิต และความต้องการดูแลตนเองเชิงป้องกันในชีวิตประจำวัน โดยรายงาน World mental health today ขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ที่เผยแพร่ในปี 2568 ระบุว่า มีประชากรมากกว่า 1,000 ล้านคน ทั่วโลกที่มีภาวะผิดปกติทางจิต (mental disoder) ขณะที่ภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลก่อให้เกิดการสูญเสียวันทำงานที่มีประสิทธิผลประมาณ 12,000 ล้านวันต่อปี และสร้างความสูญเสียต่อเศรษฐกิจโลกประมาณ 1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี[3] สำหรับไทย จากการสำรวจระบาดวิทยาสุขภาพจิตของคนไทยระดับชาติ พ.ศ. 2566 โดยกรมสุขภาพจิต พบว่า มีคนไทยประมาณ 13.4 ล้านคน เคยประสบปัญหาสุขภาพจิตในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต[4] นอกจากนี้ พฤติกรรมผู้บริโภคยุคใหม่ โดยเฉพาะกลุ่ม Gen Y และ Gen Z ได้ให้ความสำคัญกับบริการที่เกี่ยวกับการป้องกันปัญหาและการส่งเสริมสุขภาวะทางใจมากขึ้น ตลอดจนสนใจการท่องเที่ยวพักผ่อนเชิงจิตวิญญาณ และการเข้าร่วม Wellness Retreat เพื่อฟื้นฟูจิตใจและร่างกาย[5] จึงเป็นโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยพัฒนาต่อยอดจุดแข็งด้านการบริการที่เชื่อมโยงประสบการณ์เชิงจิตวิญญาณเข้ากับการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มมูลค่าและขยายฐานลูกค้าคุณภาพ

---

[1] Spiritual Services Market, Transparency Market Research

[2] Spiritual Services Market, Transparency Market Research

[3] World mental health today, WHO

[4] รายงานสุขภาพคนไทย 2568, สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ สสส.

[5] The Future of Wellness trends survey 2025, McKinsey

นอกจากนี้ ธุรกิจบริการเชิงจิตวิญญาณการยังได้รับการสนับสนุนในต่างประเทศ อาทิ อินเดีย และอินโดนีเซีย โดยอินเดียมีการพัฒนาแหล่งแสวงบุญและเมืองศรัทธาแบบองค์รวม ผ่านโครงการ Pilgrimage Rejuvenation and Spiritual, Heritage Augmentation Drive (PRASHAD) เพื่อสนับสนุนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน การเชื่อมต่อคมนาคม และการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวก และช่วยให้ผู้มาใช้บริการ หรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมเชิงจิตวิญญาณได้รับประสบการณ์ที่เป็นที่พึงพอใจยิ่งขึ้น[6] ส่วนอินโดนีเซีย โดยเฉพาะในบาหลี มีการนำกิจกรรมที่เชื่อมโยงจิตวิญญาณ วัฒนธรรม และสุขภาวะ (Wellness) มาส่งเสริมเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ เช่น การจัดพิธี Melukat ซึ่งเป็นพิธีชำระล้างตามคติฮินดูบาหลีที่ประกอบพิธีในวัด น้ำพุธรรมชาติ ทะเล และพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ [7] การพัฒนาเมืองอูบุด (Ubud) ให้เป็นศูนย์กลางโยคะ สมาธิ และเวลเนส และการจัดกิจกรรมระดับนานาชาติอย่างงาน BaliSpirit Festival ที่เป็นศูนย์รวมกิจกรรมโยคะ การเยียวยาเชิงจิตวิญญาณ การบำบัดด้วยคลื่นเสียง (Sound Healing) ควบคู่กับศิลปะ ดนตรี และวัฒนธรรมบาหลี[8] ซึ่งสะท้อนการนำอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ธุรกิจบริการและธุรกิจท่องเที่ยวของบาหลี

สำหรับไทย ไทยมีศักยภาพที่จะยกระดับธุรกิจบริการเชิงจิตวิญญาณ ผ่านภูมิปัญญา ความเชื่อท้องถิ่น ศาสนสถาน ทุนทางวัฒนธรรม อัตลักษณ์ไทยที่โดดเด่น องค์ความรู้ด้านสุขภาพ/สุขภาวะ (Health/Wellness) และความพร้อมด้านบริการที่เป็นจุดแข็งของประเทศ โดยกระทรวงพาณิชย์ให้การสนับสนุนหลายรูปแบบ อาทิ โครงการสร้างโอกาสการตลาด เพิ่มรายได้ธุรกิจบริการสุขภาพ ความงาม และผู้สูงอายุ (Wellness) โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า การมอบรางวัล Prime Minister's Export Award ในสาขาโรงพยาบาล/คลินิก และธุรกิจบริการ Wellness และโครงการขับเคลื่อนธุรกิจ Wellness ไทยวิถีองค์รวม สู่ตลาดโลก (Thai Harmony : The Global Holistic Wellness Destination) ในปีงบประมาณ 2570 โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

"การเติบโตของธุรกิจบริการเชิงจิตวิญญาณ เป็นโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยต่อยอดจุดแข็งของไทย ทั้งทุนทางวัฒนธรรม องค์ความรู้ด้าน Wellness และศักยภาพการให้บริการ มาพัฒนาธุรกิจเพื่อให้ตอบโจทย์ตลาดกลุ่มผู้บริโภคที่มองหาประสบการณ์เพื่อการฟื้นฟูจิตใจ ตลอดจนต่อยอดสู่การพัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวเนื่อง อย่างไรก็ดี การผลักดันธุรกิจนี้ควรอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบและการเคารพต่อความเชื่อที่แตกต่าง โดยภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนการยกระดับองค์ความรู้ ทักษะผู้ให้บริการ มาตรฐานการให้บริการ และการประชาสัมพันธ์และการขยายการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้ธุรกิจบริการเชิงจิตวิญญาณของไทยเติบโต สร้างรายได้ที่กระจายสู่ผู้ประกอบการทุกระดับ และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน"

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
พฤศจิกายน 2569

[6] Ministry of Tourism, Government of India

[7] Spiritual Activities in Bali 2026, Traveloka

[8] BaliSpirit Festival